

עין משפט
נר מצוה

כט א מיי פ"ז מהלכות ברכות הלכה ג סוג עשין כ טוסי"ע א"ח סי' קסו סעיף א ובהרי"ק פ"ז דברכות לת.].

תורה אור השלם

1. בכל עת אהב ה'רע ואחז ל'צרה ו'קלד:

2. ברחם אב על בנים רחם יי על יריאיו:

3. ויהי הנקל לכתו בחטאות ו'רבעם בן נבט וקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידנים ולך ויעבד את הבעל וישתחו לו:

4. אם גלעד און אך שוא הוי בגלגל שוורים וברו גס מובווחתם כגלים על תלמי שדי: הושע יב יב 5. דוני מבוי אליך רעה ובערתי אתריך ודברתי לאתאב משתיך בקיר ו'עצור ו'עזוב ב'ישראל:

6. וקח את הדי שמרון מאת שמר בכברים כסף ויבן את הדי ויקרא את שם הדי אשר בנה על שם שמר אדי הדי שמרון: מלכים א טו כד 7. וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל הדיעה: מלכים א כ ב 8. ויאמרו אליו כל הזקנים וכל העם אל תשמע ולוא האבה:

9. ויישר הדבר בעיני אבשלם ובעיני כל זקי ישראל: שמואל ב יו ד 10. והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו: מלכים א טו יח 11. ויאמר יי מי יפתה את אחאב ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר ון בכה וזה אמר בכה:

12. רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני יי אשר הסתה אתו איזבל אשתו: מלכים א כא כה 13. ויצא הדיח ויעמד לפני יי ויאמר אני אפתנו ויאמר יי אליו במה:

14. לא ישב בקרב ביתי עשה רמיה דבר שקרים לא יבן לגנדי עיני:

תהלים קא ז

15. ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להבעיש את יי אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו:

16. ויבקש את אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא בשמרון ויבאדו אל יהוא ומתהו ויקברו בי אמרו בן יהושפט הוא אשר דרש את יי בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצר כח לממלכה:

דברי הימים ב כב ט 17. בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו ויחמשים וחמש שנה מלך בירושלם:

דברי הימים ב לג א וישב ויבן את

הבמות אשר אבד ויזקוהו וידע מנשה כי יי הוא האלהים: דברי הימים ב לג יג

קב:

איסתא. נתרפא: אמרו לו. תלמידיו לא קבלת עליוון וכו': **אמר אינהו מי הדרו זהו**. מדרכם הרעה דאנא אהדר לי מלדרוש: **אוקי אשלשה מלכים**. אוקי סיוס הך פירקא עד שהגיעו לג' מלכים: **אמר למחר נפסח בחצרין**. נדרוש בחצרינו שהיו תלמידי חכמים כמותנו ואין להם חלק לעמיד: א"ל.

מנשה בחנוס חצרך וחצרל דאניך און. כלומר וכי סבור אתה שנהיה חצירך וחצירי דאנון: **מהינא צעים למשרא המוילא**. אינך יודע מאיזה מקום צפת אתה לריך לצנוע המוילא: **וחצירך קרים לן**. ולמה קורא אותנו חצירך: **מהינא דקרים צשולא**. דרפמא ממקום שנקרמין פניה של פת צתור דהיינו מלמעלה או מסביבות הפת או משוליו אצל צאמנע לא שאם הביאו לפניו פרוסה של לחם לא יחא צונע ומצרך אלא משוליה הפת ולא מאמצעיתו. ל"א מהיכא דקדים כלומר מהיכא שמקדים לאפות והיינו הך. ל"א מהיכא דגמר צשולא ממקום שהלחם אפוי יפה ולא מאותו מקום שקורין צש"ל. ורשאון נראה: **הויס נקוט שיפולי גלימך**. היית מגצה שפת חלוקך מצין רגליך כדי שתחא קל לרון והיית רץ לשם מפני יצר עבודת כוכבים שהיה שולט: **נפסח צרבווסא**. נתחיל לדרוש צרבותינו ולא אמר בחצירינו: **אח לשמים**. רע לשמים כדאמרין (מגילה דף יא.) צאחשוירוס אח ורשא"ו: **דכסיז ואח לצרה יולה**. ווי לצרה] אלמא אח * לשון רעה ווי: **אז לעצודם כוכבים**. שהיה אוהצה צימר דכתיב כרחס אז אלמא אז מרחס והני קראי צכדי נקט להו: **ויפי הנקל**. צאחאז כמוז כלומר קלות היו לאחאז כל חטאותיו של ירבעם]: **מפני מה חלה**

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

הסנוצ צירצעס. דצכמה מקומותי כתיב לא סר מכל חטאת ירבעם ולא כתיב אחאז אע"פ שהיה רשע ממנו: **חחלה לקלקלה**. שהיה מלך ראשון שהקדים את תצטילו: **גס מוצחווסס**. הכי רישיה דקרא בגלגל שורים זצחו גס מוצחווסס כגלים על תלמי שדי: **משפין צקיר**.

ת"ס משית צקירות לבו: **ומניין שכדז** **אס הסורה דכסיז** והיה **כל מחמד עיניך ישימו צידס**. והיינו ספר תורה ועל זה השיבו את הדבר הזה לא אוכל לעשות: **ודילמא**. מחמד עיניו היינו עבודת כוכבים: **לא ס"ד**. מדקאמרי ליה זקנים לא תשמע ולא תאצה ואי עבודת כוכבים מי הוו אמרו ליה הכי: **סני דכסהא**.

זקנים שפלים שהיו רשעים כמו שמיציו צאצשלוס דקרי ליה לסצי דכסהא זקנים: **שקול סיה**. מחלה עונות ומחלה זכויות מדמהדרי כולי האי מי יפתה את אחאז שמע דצקושי גדול נענש: **רוחו של נבות**. שלפי שהוא הרג נבות היה רוחו מחזר לפתותו ולהפילו: **דפרע קייסי**. קנאה. הפורע נוקס חממו וקנאמו מחריצ ציתיה כרוח של נבות שנקס כעסו מאחאז וילא ממחילתו של הקצ"ה: **קודר אוכרוס**. מוחק שמות צצמורה: **וכוסצ שס עצודס כוכבים סחסיפן**. לפיכך היה מתחצא שאילו היה עושה צפרהסיא לא היו מניחין לאותו לעשות כן. קודר כמו (פירובין גח.) מקדירן צצהרי ל' (נוקצ) [ממטט ועוקר]: **סגשה יס**. ששח הקצ"ה: **ספגשי**. השכיח: **מה אחאז איין לו חלק**. כדאמרן עוזב לעולס הצא: **ועיפסס**. רבי יהודה דאמר יס לו חלק ורצנן דאמרי איין לו חלק: בגלל

זכה עמרי למלכות מפני שהוסף כרך אחד בארץ ישראל שנאמר ויקן את ההר שמרון מאת שמר בככרים כסף ויבן את ההר ויקרא [את] שם העיר אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמרון א"ר יוחנן מפני מה זכה אחאב למלכות כ"ב שנה מפני שכיבד את התורה שניתנה בכ"ב אותיות שנאמר וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל העירה ויאמר לו כה אמר בן הדד כספך וזהבך לי הוא וגשיך ובניך הטובים לי הם כי אם כעת מחר אשלח את עבדי אליך וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך והיה כל מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו ויאמר למלאכי בן הדד אמרו לאדוני המלך כל אשר שלחת (לעבדך) [אל עבדך] בראשונה אעשה והדבר הזה לא אוכל לעשות מאי מחמד עיניך לאו ס"ת דילמא עבודת כוכבים לא ס"ד דכתיב ויאמרו אליו כל הזקנים וכל העם * (לא תאבה ולא תשמע) ודילמא סבי דבהתא הוו מי לא כתיב ויישר הדבר בעיני אבשלום (והזקנים) [ובעיני כל זקני ישראל] ואמר רב יוסף סבי דבהתא התם לא כתיב וכל העם הכא כתיב וכל העם דאי אפשר דלא הוו בהון צדיקי וכתיב ¹⁰והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו אמר ר"נ אחאב שקול היה שנאמר ¹¹ויאמר ה' מי יפתה את אחאב ויעל ויפול ברמות גלעד ויאמר זה בכה וזה אומר בכה מתקיף לה רב יוסף מאן דכתב ביה ¹²רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אשר הסתה אותו איזבל אשתו ותנינא בכל יום היתה שוקלת שקלי זהב לעבודת כוכבים ואת אמרת שקול היה אלא אחאב וותרן בממונו היה ומתוך ¹⁷שההנה תלמידי חכמים מנכסיו כיפרו לו מחצה ¹³ויציא הרוח ויעמד לפני ה' ויאמר אני אפתנו ויאמר ה' אליו במה ויאמר אצא והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה כן *מאי רוח א"ר יוחנן רוחו של נבות הזורעאלי מאי צא אמר רבינא צא ממחיצתי שכן כתיב ¹⁴דובר שקרים לא יכון לגנדי עיני אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי דפרע קיניה מחריב ביתיה ¹⁵ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להבעיש את ה' אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו א"ר יוחנן שכתב על דלתות שמרון אחאב כפר באלהי ישראל לפיכך אין לו חלק באלהי ישראל ¹⁶ויבקש את אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא בשמרון א"ר לוי שהיה קודר אוכרות וכותב עבודת כוכבים תחתיהן מנשה שגשה יה ד"א מנשה שהגשי את ישראל לאביהם שבשמים ומנלן דלא אתי לעלמא דאתי דכתיב ¹⁷בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלים ¹⁸ויעש (הרע) [אשרה] (בעיני ה') כאשר עשה אחאב מלך ישראל מה אחאב אין לו חלק לעוה"ב אף מנשה אין לו חלק לעוה"ב: רבי יהודה אומר מנשה יש לו חלק לעוה"ב שנאמר ¹⁹ויתפלל מנשה אל ה' ויעתר לו וכו': א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו שנאמר ²⁰ונתתים לעוהה לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה בן יחזקיהו מר סבר בגלל מנשה שעשה תשובה ואינהו לא עבדו ומר סבר בגלל

מסורת הש"ס

א) י"ז נקוט, ב) ולקמן קיג, ג) י"ז אל תשמע ואל תאבה, ד) י"א שהיה מהנה, ה) [לעיל פט,] שבת קמט, ו) י"ז ויתפלל אליו ויעתר, ז) בס"ח: לראש, ח) [מ"ב י, יב, יד, טו,]

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דכתיב. לשון רעה ווי. ע"י צנש"י הוסע יג טו:

מוסף רש"י

כל חלם וחלם. שורה ועיונה ומקום גבוה הוא (לקמן קיג.)

^[1] מלכים ב כא ג
19. ויתפלל אליו ויעתר לו וישמע תחתיו וישיבהו

^[2] ונתתים לעוהה לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה בן יחזקיהו מלך יהודה על אשר עשה בירושלם: וימיהו טו ד